

Nostalgisch Kersenfestival in de Kromme Rijnstreek

Na een daling van de kersenteelt tot een dieptepunt van tweehonderd hectare rond de jaren tachtig zit de teelt van zoete kersen nu in de lift. In 25 jaar is deze teelt explosief gegroeid tot 570 hectare in 2018 (Bron: CBS). Nieuwe rassen leveren meer op en de verkoop aan huis stijgt. Aanleiding voor een bezoek aan het Kersenfestival van fruitbedrijf Vernooy in Cothen (U).

Hoog- en laagstambomen

Theo Vernooy (1960) en zijn vrouw bezitten in Cothen (bij Wijk van Duurstede) een modern fruitbedrijf met volgens eigen zeggen “een knipoog naar het verleden en met de grootste sortering van nieuwe en oude rassen in de Kromme Rijnstreek”.

Op dit fruitbedrijf met 24 hectare appels en peren met daarnaast 16 hectare kersen is de kersenteelt geen bijzaak. Vernooy teelt vijftig kersenrassen in zijn bijna 40 jaar oude hoogstamboomgaard van 1,5 hectare en de nieuwe kersenrassen in de laagstamboomgaard.

Kersenfestival

Sinds 2001 wordt het Kersenfestival het laatste weekend van juni in de hoogstamboomgaard gehouden die hij beplante met veelal Oudhollandse kersenrassen zoals Variks Zwart, Hedelfinger en Inspecteur Löhnis. Dit jaar op zaterdag 30 juni en zondag 1 juli, twee zonovergoten dagen die - zoals gewoonlijk - duizenden bezoekers trokken. Een weekend lang herleeft de oude kersentijd, voor iedereen een feestelijke tijd in de jaren vijftig van de twintigste eeuw en nu weer. Jong en oud konden weer twee dagen genieten, zowel van het prachtige zomerweer als van kersen met allerlei demonstraties eromheen. Veel onderdelen van het programma keren ieder jaar

terug, zoals de verkiezing van de Kersenkoningin en de Kersenprinses, de blaasmuziek en het kersenpit spugen voor een goed doel. Ook het ‘wrakken’ van de kersen, dat wil zeggen het sorteren van de kersen.

Onder andere de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging was aanwezig met jagers en hun jachthonden om het publiek hun werk te tonen. Grappig was dat sommige honden eerst speurden naar valkersen die snel opgeslokt werden, voordat ze op zoek gingen naar de prooi. Het ‘treintje’ van fruitkisten op wielen met houten bankjes erin, dat getrokken wordt door een tractor, reed slingerend door de percelen met laagstamfruit. Jammer dat er onderweg niet gestopt kan worden, bijvoorbeeld bij de rode bessen, want wat zou je ze graag proeven...

Hoogtepunt in de jaren vijftig

In de jaren vijftig van de twintigste eeuw beleefde de kersenteelt haar

Kersenhoogstam.

Overkapte laagstamkersen.

De
Kersenkoningin.

hoogtepunt met een jaarlijkse productie van twintig miljoen kilo kersen. Er was zo'n vijfduizend hectare kersenboomgaarden, voornamelijk in de rivierkleigebieden langs de grote rivieren (Betuwe, Utrecht, Maas en Waal en in Noord-Limburg). Ook Zuid- en Midden-Limburg, de Noord-Brabantse zandgronden en Zeeland kenden centra van de kersenteelt. Veel eigenaren verpachtten hun boomgaard vlak voor de oogst tijdens zogenoemde 'kersenverkopen'. Deze vonden meestal plaats in cafés. Een deel van de kersen werd rechtstreeks vanuit de 'kersenhut' bij de ingang van de boomgaard verkocht. De rest ging naar de veiling. Het is dan ook geen toeval dat de landwinkel en schenkerij van de familie Vernooij de Kersenhut is genoemd, want in de Kromme Rijnstreek zeggen ze dat de kersen overal "onder het hut" te koop zijn.

In de kersentijd gingen bedrijven in de streek vier tot zes weken dicht, omdat iedereen met de kersen oogst bezig was. Mannen plukten, vrouwen

wen sorteerden, kinderen verjoegen de spreuwen en de allerjongsten gingen met een emmer de boomgaard in om kersen te rapen voor thuis.

Laagstammen in opkomst

Vanaf de jaren zestig nam het aantal kersenboomgaarden in de Kromme Rijnstreek en de rest van Nederland sterk af vanwege de vele teelttechnische redenen. Het dieptepunt van 198 hectare, verspreid over 269 bedrijven lag rond 1980. 90% van de kersen kwam uit het buitenland; dat is trouwens nog steeds zo.

Als gevolg van nieuwe ontwikkelingen, onder andere door de komst van laagstamboomgaarden in de jaren tachtig, werden weer kersenboomgaarden aangeplant. Niettemin zijn alle veilingen in deze streek verdwenen.

Kersenmuseum

De fruitveiling van Wijk bij Duurstede werd op 9 juni 1949 in gebruik genomen en heeft vijftig jaar bestaan. Ondanks de cultuurhistorische waarde, de architectuur en authenticiteit is het niet gelukt dit gebouw als Rijksmonument te behouden voor de toekomst. Het gehele fruitveilinggebouw werd gesloopt, maar de veilingklok, de banken en het tegeltableau zijn bewaard gebleven. Deze voorwerpen hebben een nieuwe bestemming gekregen in het museum van de familie Vernooij. In de verschillende

Het treintje dat de bezoekers langs het laagstamfruit leidt.

Kersenhandel in de Kromme Rijnstreek.

ruimtes ontdekt de bezoeker wat er komt kijken bij het telen van kersen. Begrippen als traditie, trots, cultuur, mooie verhalen (die je hoort in het nagebouwde café) en nostalgie (er hangt en staat een verzameling oude gebruiksvoorwerpen, inclusief een oude trekker). De afmijnzaal met de originele klok, de bankjes en alle overige zaken kan in de oorspronkelijke staat bezichtigd worden en zelfs het spel van het bieden kan beoefend worden.

Ladders heten hier 'leren'

De pluk gebeurde vroeger met ladders, 'leren', van soms wel tien meter lang. Tijdens het Kersenfestival staan er voorbeeldig onderhouden ladders in de hoge kersenvormen. In een van die kersenvormen demonstreert een jonge werknemer van Vernooij de pluk op een dergelijke

Vrouwen 'wrakken' (sorteren) de kersen.

ladder, waarbij hij een oude, rieten plukmand gebruikt, de zogenaamde hoenderik. Een vrouw, die de jongeman iets wil vragen en daartoe haar voet op de onderste sport zet, krijgt onmiddellijk te horen dat beklimming van de ladder niet is toegestaan. Dat is meteen een illustratie van de vooruitgang in de 21ste eeuw waarin risico's met regels afgedekt zijn.

Een ladder werd (en wordt nog steeds) een 'leer' genoemd in de hoogstamboomgaard. Dit was het belangrijkste en ook het duurste stuk gereedschap om de kersen te kunnen oogsten. Er moest dan ook voorzichtig mee omgegaan worden. De beste kersenplukkers kregen de langste leren en de hoogste bomen. Het maken van een leer was am-

bachtelijk werk. De lerenmaker maakte van het beste esenhout eerst twee lange latten. Deze moesten exact hetzelfde van formaat zijn. De ladders worden naar boven toe steeds smaller. Vervolgens maakte hij de sporten en zette de leer in elkaar.

Hogere bomen vragen om langere leren. Zo zijn er leren met meer dan vijftig sporten en ladders die meer dan vijftien meter lang zijn die wel vijftig kilo wegen. Kersenplukkers die hiermee durfden te werken, waren de helden van de boomgaard.

Het verplaatsen van een leer is een moeilijke klus, die lang niet alle kersenplukkers zelf konden doen. Telkens weer werden de oudere plukkers geroepen om de leer te verzetten en in een volgende boom te zetten. Als de leer tijdens het verplaatsen toch dreigde te vallen, was het de kunst om hem dan maar in de boom te laten neerkomen. Als een leer op de grond viel, brak deze en kon hij niet meer worden gebruikt. Aan het einde van de oogsttijd werden en worden alle leren 'gestreken'. Men haalde ze uit de bomen en legde ze op de grond om ze veilig op te bergen. Voordat de leren de opslag in gingen, werden ze stuk voor stuk ingesmeerd met gekookte lijnolie. Deze behandeling was noodzakelijk om het hout soepel en buigzaam te houden, omdat een leer met uitgedroogd hout snel zou breken. De ladder verkleurde erdoor van houtkleur naar bijna zwart.

Na deze klus was de kersentijd voorbij en brak de tijd aan van het

De oude veilingruimte is in het Kersenmuseum opnieuw ingericht.

Ladders of 'Ieren'.

Hier wordt de kersenpluk van vroeger gedemonstreerd.

De bijenstal.

Plukkersfeest met drank en sterke verhalen.

De meeste kersenhoogstammen zijn echter verdwenen en vervangen door lage bomen. Bijna niemand wil er tegenwoordig op metershoge ladders staan. De ladders zijn museumstukken geworden.

Onderhoud van hoogstamboomgaarden

Hoogstamboomgaarden zijn cultuurhistorisch erg belangrijk; zij sieren het landschap en helpen bij het behoud van biodiversiteit. Niet alleen de fraaie en beeldbepalende hoogstamboomgaarden, maar ook de knotbomen, houtsingels, poelen en bosjes worden onderhouden door de hoogstambrigade, de vrijwilligersclub die alle moeite doet om het agrarisch erfgoed te behouden. Het doel van deze vrijwilligersorganisatie is behoud en versterking van de hoogstamboomgaarden. In diverse delen van het land kun je ze vinden en dus ook in de Kromme Rijnstreek. In de herfst/winterperiode snoeien ze wekelijks hoogstam-

boomgaarden. Daarmee wordt de vitaliteit van de bomen versterkt.

Bestuiving

De meeste oude kersenrassen hebben kruisbestuiving nodig. Als bestuiver wordt een ander ras aangeplant, dat in dezelfde periode moet bloeien. Daarom is het vaak beter om twee bestuivers te planten. Plant dan drie verschillende kersenrassen. Voor het overbrengen van stuifmeel zorgen bijen, hommels en metselbijen (solitaire bijen). Vooral metselbijen zijn ook actief bij minder gunstig weer (regen, wind).

Fertigatie

Tijdens een rit met het kersentreintje wordt duidelijk dat Vernooij allerlei innovaties toepast in de fruitteelt. De grote pomp met buizen in de sloot valt op tussen de verschillende percelen met pit- en steenfruit. Het betreft hier het fertigatiesysteem. In de moderne fruitteelt wordt het bemestingsadvies vastgesteld op basis van bodem- en wateranalyses. Met een dergelijk sys-

De pomp en de buizen van het fertigatiesysteem.

teem dat bestaat uit een pomp, een mestunit en een systeem van hoofdleidingen en verdeelleidingen, kan de mest- en zuurgift zeer nauwkeurig gedoseerd en exact afgestemd worden op de eerder afgenomen bladanalyses en grondmonsters. Zo ontstaat de meest optimale bemesting, of het nu gaat om frambozen, appels, peren, aardbeien, kersen of aanverwante teelten.

Ziekten en plagen

Kersentelers bestrijden ziekten en plagen op verschillende manieren. Het gebeurt zo veel mogelijk met middelen die het milieu ontzien. Tegen bladluis spuiten telers één keer per jaar met Pirimor, een middel dat alleen luizen doodt. Rond de bloeitijd spuiten de telers uit voorzorg nog tegen de schimmels Monilia en Botrytis.

Plastic zakjes of omgekeerde (terra-cotta of zwarte, plastic) bloempotten, gevuld met stro, worden in de bomen opgehangen als behuizing voor oorwurmen, die er overdag in slapen. 's Nachts klimmen ze de boom in en eten ze algen, bladluizen, eitjes en larven van insecten. Ze overwinteren onder de boom in een nest in de grond.

Koolmezen zijn ook welkom in de boomgaard, doordat zij veel 'ongedierte' eten. Voor hen worden er nestkasten opgehangen.

De aantasting door de suzuki-fruit-

vlieg in kersen neemt toe. Hij is aangetroffen in zes boomgaarden in Midden-Nederland en Utrecht. In enkele gevallen was er sprake van een zware aantasting. In ander zachtfruit is tot nu toe geen schade gezien. Er is een toename van de aantasting geconstateerd, onder andere in de rassen Merchant en Kordia. In één geval was circa 40 procent van de vruchten aangetast. In één boomgaard met aantasting in de vroege kersen werden begin juli eieren in het ras Regina gevonden. In een dergelijke risicosituatie is het verstandig om de volledige rijping niet af te wachten, vervroegd te oogsten en het geoogste product snel te koelen. Om uitbreiding van de aantasting te voorkomen, moet overrijp fruit snel uit de boomgaard worden verwijderd.

De moderne kersenboomgaard is overkapt. Met netten of een overkapping weren telers zich tegen spreuwen, hagel, storm en hevige regen. Er bestaat insectengaas tegen de suzuki-fruitvlieg.

Onderstammen

Hoogstambomen zijn acht tot tien meter hoog; er staan 80 tot 150 bomen per hectare in een hoogstamboomgaard. Laagstambomen worden ongeveer drie meter hoog.

Daarvan staan er veel meer, duizend tot tweeduizend. Ze zijn veel dichter op elkaar geplant. De bomen blijven klein, omdat ze op zwakgroeiende onderstammen zijn geënt. Bekende onderstammen zijn Limburgse Boskriek, Gisela 5 en Colt. Gisela 5 wordt het meest toegepast.

Laagstambomen hebben veel voordelen. Ze zijn al productief na twee tot drie jaar. Het plukken gaat veel gemakkelijker. Bovendien is dit werk niet gevaarlijk, want er wordt vanaf de grond geplukt. Alleen voor de hoogste takken is een lage ladder nodig.

Oude rassen zijn meestal veel kleiner en zachter dan moderne, bijvoorbeeld de kersen van het oude ras Variks Zwart zijn klein en zwart en alleen geschikt om vers te eten. Een bijna zwarte taart smaakt heerlijk, maar ziet er onaantrekkelijk uit. De hobbyteler kan met succes kersen telen in zijn tuin, de grond mag echter niet te nat zijn. Als je plek hebt voor slechts één boom, kies je een zelfbestuivend ras. Van een kruisbestuiver plant je er minstens twee om vruchten te krijgen. Goede rassen voor particulieren zijn bijvoorbeeld Johanna of Merton Premier. Een tip: pluk op tijd om de vogels voor te zijn.

Kalender voor zoete kersen (*Prunus avium*)

Nieuwe rassen laagstambomen*

Week 1	Burlat
Week 2	Van, Bellise, Merchant
Week 3	Giorgia, Poisdal, Folfer
Week 4	Merton Premier, Cristelina, Vanda, Samba
Week 5	Summit, Sylvia, Castor, Sunburst, Hartland, Canada Giant
Week 6	Tamara, Kordia, Van
Week 7	Karina, Lapins
Week 8	Fertard, Kelleris, Regina

Oude rassen hoogstambomen*

Week 1	Vroege van Spithoven, Frühe Rote Meckenheimer, Vroege Duitser
Week 2	Maaikers, Pollux
Week 3	Variks Zwart
Week 4	Mierlo's Zwart, Markies
Week 5	Wijnkers, Napoleon
Week 6	Hedelfinger, Inspecteur Löhnis

* Beide overzichten zijn samengesteld door Vernooij in Cothen (U). Andere kersentelers kunnen andere rassen in hun assortiment hebben.

Kordia.

Kersenkalendar

Kersentelers hebben verschillende rassen aangeplant, waardoor ze zes tot acht weken lang kersen kunnen aanbieden. Een 'kersenweek' heeft tien dagen. Het begin van de 'kersenweken' is afhankelijk van de standplaats van de boom en van het klimaat. In Nederland loopt het kersenseizoen van juni tot en met augustus. In de regel beginnen de kersenweken in Duitsland eind tweede helft mei.

De vroege kersen luiden het begin van de kersentijd in. In de jaren vijf-

tig van de vorige eeuw bloeide het ras Früheste der Mark het vroegst en was het vroegst plukrijp.

Op het fruitbedrijf van Vernooij is het vroege ras Frühe Rote Meckenheimer en de Vroege van Spithoven als hoogstam aangeplant. De ker-

senkalender laat de verschillende rassen en hun pluktijd zien (kader).

Bronnen

Grün ist Leben. BdB Handbuch, Teil VI Obstgehölze, Pinneberg 1985
Commissie voor de rassenlijst voor fruit, *7e beschrijvende rassenlijst voor fruit 1954*, p. 78-88.

Kersenkrant 2018.

Website: www.krommerijnstreek.nl
Informatie van het Kersenmuseum.
Müller, Ariane, *Alte Obstsorten*, Stuttgart 1996, 2e druk, ISBN 3-440-07266-5

Afbeeldingen in Müller, *Deutschlands Obstsorten*. Zie: http://www.bund-lemgo.de/download/Mu_776_llder-Diemitz_-_Deutschlands_Obstsorten_-_Steinobst_1905-1930.pdf

Silbereisen, R., *Obstsorten-Atlas*, Ulmer 1996, 2e druk

Stichting *Kersenboek Kromme Rijnstreek*, juni 2006, 104 pp., ISBN 90-9020806-2

UPOV cherry. Zie: <http://www.upov.int/edocs/tgdocs/en/tg035.pdf>
Website www.kersenhut.nl

Website www.houtwal.be/vakartikels/steenfruit/

Tekst en foto's: Marianne van Lienden

Bongerd

De oude bomen liggen om. Verloren
Hun silhouet. Eén tak weerstaat de zaag
Maar wordt versleept, wanstaltig en zo traag
Alsof hij maar niet loskomt uit zijn sporen.

De tijd ligt op dit land in smalle voren,
Geploegd in rechte lijnen, laag om laag
En rijke vruchten dragend tot vandaag
van voor de dag dat ik hier werd geboren.

Nog dagen smeult het vuur dat kan verkillen.
's Nachts als het opklaart voor een ogenblik
Lijkt het alsof de jonge loten gillen.

Mijn grijze bongerd, as waarin ik stik.
Wie zal nog ooit de diepe honger stillen
Naar kersen uit mijn vaders hoenderik.

Yvonne Broekmans. Bron: Tot in de kersentijd!, p.16

Recept

Kersengazpacho

Voorgerecht
Voor 4 personen

Ingrediënten

1 potje gegrilde rode paprika
1 komkommer, geschild
1 schaal Tasty Tom-tomaten
2 tl tabasco (flesje 57 ml)

250 g kersen (vers of diepvries)
50 g feta (witte kaas)
2 el olijfolie

Bereiding

Doe de inhoud van het potje gegrilde rode paprika (alles) in een kom. Snijd de komkommer en tomaten in stukken en voeg deze toe. Voeg de kersen (zonder steel en pit) en tabasco toe en maak alles met de staafmixer fijn en glad. Breng op smaak met peper. Verdeel de soep over 4 borden of glazen. Verkruiemel de feta erover en besprenkel met de olijfolie. Serveer koud.

Bron:

Zonnig fruit, een initiatief van Fruitmasters.

Overzicht kersenrassen

Rasnaam	Vruchteigenschappen	Boomeigenschappen	Bijzonderheden
Bellise	middelgroot; rood tot donkerrood, zoet, matig aromatisch; steel middellang	middelsterke groei; zeer productief; bloei: zeer vroeg; bestuivers: Burlat, Merchant	herkomst: Frankrijk; kruising van Starking Hardy Giant X Burlat
Bigarreau Napoleon (Spaanse kers, Udense Spaanse, Spekkers, Rouaan)	middelgroot, hartvormig; bontgekleurde kers: wit met rode bloes; hard en wrang	sterke groei, tamelijk opgaand, ijl; vrij vroeg vruchtbaar, heel goed en regelmatig; bloei: middenvroeg	herkomst: Frankrijk; barst bij regen; vatbaar voor monilia op natte gronden en voor bacteriekanker op lichte gronden; geschikt voor verwerking: dit is de gekonfijte kers op gebak; laatrijp (midden en eind juli)
Burlat	vrij groot tot groot, breedronde met duidelijke naad; rood tot donkerrood, glanzend, stevig, zoet, sappig, zuurgraad laag; steel kort en tamelijk dun; formaat steen: gemiddeld	de eerste jaren sterke groei, tamelijk opgaand, vrij vroeg vruchtbaar, regelmatig en goed; bloei: vroeg, bestuiving door andere vroeg bloeiende rassen, diameter bloem: groot; kelkbladeren vrij staand; bestuivers: Lapins, Schneiders, Samba	ca. 100 jaar geleden als toevalsaailling ontdekt door Léonard Burlat in het Rhônedal (Frankrijk); gevoelig voor barsten bij overvloedige regen en in combinatie met warmte voor monilia; vrij lastig te plukken met steel: bij rijpheid laat de vrucht gemakkelijk los van de steel
Fertard	donkerrood, vast vruchtvlees	vrij sterke groei; bloei: vroeg; bestuivers: Penny, Regina, Karina	herkomst: Frankrijk
Frühe Rote Meckenheimer	middelgroot, hartvormig, donkerbruinrood, glanzend, lange vruchtsteel, aromatisch, zoet, sappig; pit laat gemakkelijk los van de vrucht; goed te vervoeren	vrij sterke groei, opgaand, dichte kroon, goed bezet met licht hangende, dunne gesteltakken, vroeg vruchtbaar, opbrengst heel hoog en regelmatig; bloei: vroeg, vorstgevoelig, bestuiving door andere vroeg bloeiende rassen	toevalsaailling, rond 1907 ontstaan in Meckenheim/Pfalz; verspreiding: vooral in Zuid- en West-Duitsland; geschikt voor alle grondsoorten
Hedelfinger Riesenkirsche	middelgroot tot groot, hoog gebouwd tot hartvormig, kelk vlak; donkerrood, stevig vruchtvlees 'Knorpelkirsche' in Duitsland, goede smaak, purper sap; lengte steel gemiddeld, dun; kleine steen	sterke groei, opgaand, later iets overhangende kroon, vertwijging gemiddeld; vruchtbaarheid: komt vaak laat op dracht, zeer hoog en regelmatig; bloei: laat; bestuivers: Kordia, Dubbele Meikers	ca. 1850 als toevalsaailling in Hedelfingen bij Stuttgart ontstaan; verspreiding: wereldwijd; grote opbrengst; barst snel open; voor alle toepassingen; niet geschikt voor alle grondsoorten
Inspecteur Löhnis	klein tot middelmatig groot, breedronde, naad ontbreekt of is heel zwak; donkerbruin, vrij vast vruchtvlees, zeer goede smaak	sterke groei, vormt een dichte, bolvormige kroon; vrij vroeg vruchtbaar, regelmatig en zeer goed; bloei: laat	herkomst: Nederland, begin 20ste eeuw; gezond op diverse grondsoorten; gevoelig voor regen, zeer gevoelig voor monilia; transport en houdbaarheid matig; hoogstamras
Karina	groot, hartvormig, vlezig; donkerrood, zoet, steel lang	sterke groei, met sterk opgaande gesteltakken; laat vruchtbaar, goed en regelmatig; bloei: heel laat	herkomst: Duitsland; verspreiding: Duitsland en Nederland; standplaats mag niet te nat zijn; weinig gevoelig voor barsten; laatrijp
Kelleris			
Kordia	groot tot zeer groot, hartvormig, glanzend, knapperige vleeskern; bruinrood, zoet, aromatisch, sappigheid gemiddeld; steel lang en dun	gemiddelde groei, vertakt gemakkelijk; de takken zijn horizontaal ingeplant; vroeg vruchtbaar, goed; bloei: middentijds tot tamelijk laat; bestuivers: Carmen, Summit	toevalsaailling, in 1963 gevonden in Techovice (Tsjechië) en geïntroduceerd in 1981; verspreiding: Europa; goede bewaarbaarheid; gevoelig voor barsten door regen; gevoelig voor lage temperaturen tijdens bloei; tamelijk laat tot laat plukrijp (midden juli)
Lapins	middelgroot tot groot, rond, glanzend; donkerrood, zoet		herkomst: Canada; laatrijp
Markies			
Merchant	middelgroot tot groot, rond tot hartvormig, glanzend; rood, stevig vruchtvlees, goed aroma; steel kort	groei middelsterk tot sterk, gezonde boom; goede productiviteit; bloei: vroeg; bestuivers: Varikse Zwarte, Burlat, Lapins	herkomst: Groot-Brittannië; weinig tot gemiddeld gevoelig voor barsten, weinig gevoelig voor monilia; vroegrijp
Meikers (Maaikers, Dubbele Meikers)	klein, rond, glanzend; rood tot donkerrood, fris, iets zuur	vruchtbaarheid zeer goed; zelfbestuivend, wordt ook bestoven door Varikse Zwarte, Regina	geschikt voor verwerking in de keuken; vroeg (midden juni)
Merton Premier	tamelijk groot; donkerrood, glanzend, stevig vruchtvlees		vroegrijp
Mierlo'se Zwarte (Mierlo's Zwart)	middelmatig groot, enigszins hartvormig; zwart, sappig, zacht, friszuur, ietwat bitter bij onvolkomen rijpheid	vrij sterke en vrij steile groei, met tamelijk dunne gesteltakken; matig laat vruchtbaar, dan ook goed en regelmatig; bloei: tamelijk vroeg	waarschijnlijk Nederlands, 19e eeuw; gezond op alle grondsoorten; matig gevoelig voor regen en monilia; sap donkerpaars (pas op voor vlekken); hoogstamras
Poisdel	middelgroot; donkerrood; steel middellang tot lang		herkomst: Frankrijk
Pollux	vrij klein, rond; zacht, zoet		middentijds rijp
Regina	groot, hoog gebouwd, vlezig; roodbruin, vast vruchtvlees, aromatisch, matig sappig, sap kleurloos; kleine steen	zeer sterke, maar compacte, opgaande-piramidale groei; bloei: zeer laat; bestuiver: Karina	herkomst: Jork, Altes Land (Duitsland), 1957, sinds 1981 aangeplant; verspreiding: Noord-Duitsland en Nederland; laat rijp, weinig gevoelig voor barsten, aanbevolen voor handel en hobbyteler
Stella	donkerrood, vrij zoet, sappig	bloei: laat; bestuivers: Dubbele Meikers, Regina, Sylvia	
Summit	zeer groot; donkerrood, vast vruchtvlees		middentijds rijp
Sunburst	zeer groot; rood, glanzend, zoet, zacht vruchtvlees	bestuivers: Kordia, Lapins	middentijds rijp, kwekers zeggen 'Sunbarst' omdat hij gemakkelijk barst bij regen; vanwege de goede smaak toch populair
Tamara	groot en dik; donkerrood tot zwart, zoet, stevig vruchtvlees, steel middellang	goede vruchtbaarheid; bloei: vroeg; bestuivers: Vanda, Burlat, Kordia	herkomst: VSUO Holovousy (Tsjechië); matig gevoelig voor monilia en barsten
Van	groot, vrij plat; kelk vlak; bruinrood tot zwart, glanzend, zuurgraad gemiddeld, zoet en aromatisch, stevig vruchtvlees, rood sap; steel zeer kort; kleine steen	zwakke of gemiddelde groei, afhankelijk van onderstam, heeft een duidelijke harttak, ook ouder hout goed bezet met vruchthout; vroeg vruchtbaar, goed; bloei: middenvroeg; bestuivers: Castor, Hedelfinger, Kordia, Sunburst	herkomst: Canada, 1944; verspreiding: Noord-Amerika en Europa; voor voedselrijke gronden, ongeschikt voor natte standplaatsen; middentijds ras; geschikt voor vers gebruik en conserveren
Variks Zwart (Varikse Zwarte)	klein, heel donker bijna zwart, zoet, sappig; grote steen	goede bestuiver voor andere kersen; bestuivers: Dubbele Meikers, Merchant	in de jaren vijftig niet aanbevolen: barst erg bij regen en er zijn betere rassen 30 tot 33 dagen na het vroegste ras tegelijk met dit ras rijp; hoogstamras
Vroege Duitser	klein, rond, iets hartvormig; donkerbruin, zoet en fris		herkomst: Groot-Brittannië; geteeld sinds 1872; vroegrijp (begin juni)
Wijnkers	gemiddeld tot groot; donkerbruin, glanzend, zacht, zeer goede smaak, zeer sappig, iets rins, soms wrang	zeer sterke, tamelijk ijle groei, met enkele zware, onregelmatige, in de breedte groeiende gesteltakken, moeilijk te vormen; vrij laat vruchtbaar, kan problemen geven: sommige bomen dragen bij goede bestuiving vrijwel niet of zeer onregelmatig en andere bomen dragen zonder bestuiving goed; bloei: zeer laat	waarschijnlijk Nederlands ras (Betuwe); gezondheid: goed op zwaardere grond, op zandgrond tamelijk gevoelig voor bacteriekanker; plukt gemakkelijk, kan meestal in één keer worden geplukt, valt bij rijpheid gemakkelijk van de steel; hoogstamras